

The West Wing is de studentendenktank van én voor het ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze denktank is medio 2015 opgericht en bestaat uit studenten en young professionals met interesse voor de ontwikkeling van (buitenlands)beleid. Zij voorzien ons van gevraagd en ongevraagd advies.

Aan de denktank wordt aan het begin van het academisch jaar een aantal uitdagende beleidsvragen gesteld. De beleidsvragen worden in groepen van 15 leden, welke zijn onderverdeeld in 'tracks', beantwoord. West Wing leden worden in staat gesteld om gedegen beleidsadvies te geven doordat het bestuur van *The West Wing* – in samenwerking met de Eenheid Strategische Advisering (ESA) van het ministerie – een reeks activiteiten organiseert en faciliteert. Aan het eind van het academisch jaar presenteert elke track het beleidsadvies. Het winnende advies zal waar mogelijk door het ministerie worden geïmplementeerd.

The West Wing is in het leven geroepen met als doel om jongeren te betrekken bij de vorming van het buitenlandbeleid. Elk jaar doen verschillende directies mee, zodat leden inzicht krijgen in verschillende regio's en thema's van het buitenlandbeleid. In aankomend West Wing-jaar zullen beleidsvragen gesteld worden door de Directie Westelijk Halfrond (DWH), de Directie Sub-Sahara Afrika (DAF) samen met de Directie Integratie Europa (DIE), de Directie Veiligheidsbeleid (DVB) samen met de Directie Economische Advisering en Beleidsontwikkeling (EAB) en door de Directie Duurzame Economische Ontwikkeling (DDE).

De beleidsvraag van **EAB** en **DVB** gaat over de relaties tussen duurzame economische groei en nationale veiligheid. De toenemende mondiale geopolitieke spanning ontvouwt zich in een context van een technologische revolutie. Achter het handelsconflict tussen de VS en China schuilt een fundamenteel conflict over toekomstige technologische dominantie. Aloude principe van open markten staat onder druk en het besef dat de economie de basis is van de machtspositie van een land groeit. Veiligheid, economie (waaronder industriebeleid en handel) en (geo)politiek raken steeds meer met elkaar verweven. Waar China, met *Made in China 2025*-beleid en het *Belt and Road Initiative*, het internationaal economisch verkeer naar zich toe probeert te zetten en technologisch minder afhankelijk te worden, is het Amerikaanse antwoord technologisch defensief. Zo poogt de VS investeringstoetsing breder toe te passen¹, export van *emerging and foundational technologies* uit de VS vergunningsplichtig te stellen² en controle te krijgen op de ICT-waardeketen³.

Deze 'technologische koude oorlog' stelt Nederland en de EU voor dilemma's. Enerzijds groeit de druk om nationale veiligheid en politieke overwegingen nadrukkelijker voorop te stellen in economisch verkeer en om markten af te schermen voor oneerlijke handelspraktijken. Anderzijds is er ook het besef dat openheid en veiligheid geen tegengestelde belangen hoeven te zijn. Aan de basis van het ontstaan van de EU – toename van economische samenwerking in de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) in 1952 – lag de behoefte om geen oorlog meer te voeren en daarmee de productie van staal – benodigd voor de productie van wapens – onder controle te stellen. Economische samenwerking en de bijbehorende wederzijdse afhankelijkheden vergroten de kosten – en daarmee de waarschijnlijkheid van – oorlogsvoering. Daarbij opent economische samenwerking deuren in het buitenland waardoor het mogelijk is om ook bij landen met een andere oriëntatie politieke punten aan te kaarten. Bovendien is economische samenwerking cruciaal om te komen tot oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen die een risico vormen voor onze welvaart, welzijn en veiligheid, zoals bevolkingsgroei en klimaatverandering.

¹ *Foreign Investment Risk Review Modernization Act*

² *Export Review Control Act*

³ *Executive Order on Securing the Information and Communications Technology and Services Supply Chain*

In dit kader komen DVB en EAB tot de volgende hoofdvraag:

Hoe kan Nederland zijn nationale veiligheidsbelangen en duurzame economische groei waarborgen ten tijde van technologische ontwikkelingen en geopolitieke heroriëntaties?

Een aantal uitgangspunten die voor Nederland in deze context gelden:

- 1) Nederland is voor 30% van haar welvaart afhankelijk van het buitenland, waarvan 70% wordt verdiend in de EU;
- 2) De binnenlandse veiligheid is in sterk toegenomen mate afhankelijk van de veiligheid in het buitenland, met name in en aan de randen van Europa.

Een aantal trends die voor Nederland en de EU van belang zijn:

- 1) Verwevenheid van economie, veiligheid en (geo)politiek
 - a. Waaronder de toename van gebruik van nationale veiligheidsargumentatie voor protectionistische doeleinden
- 2) Neo-liberaal economisch gedachtegoed staat onder druk
 - a. Heroverweging van de rol van de overheid in de markt, bijv. op het gebied van technologie en innovatie.
 - b. Druk op het multilaterale handelssysteem, waaronder de WTO
 - c. Groeiend belang van regionale handelsblokken
- 3) Toenemend belang van technologie in de samenleving
 - a. Waaronder de toename van het gebruik van civiele technologie voor militaire toepassingen;

Relevante beleidsdocumenten:

- Kamerbrief Tussen Naïviteit en Paranoia
- Kamerbrief over Maatregelen tegen Statelijke Dreigingen
- Kamerbrief over Kabinetspositie Europese Concurrentiekracht
- Chinanotitie – Nederland-China: Een nieuwe balans

Aanvullende bronnen:

- EU-China: A Strategic Outlook - <https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-eu-china-a-strategic-outlook.pdf>
- AIV advies: China en de strategische opdracht voor Nederland in Europa <https://aiv-advies.nl/9yx>
- EU publicatie – China: Challenges and Prospects from an Industrial and Innovation Powerhouse <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/china-challenges-and-prospects-industrial-and-innovation-powerhouse>